

## Лекција 1

### Ко је надлежан?

### Који је најбољи начин управљања једном државом

<b>Васпитно-образовни циљеви</b>	Ученици уче о различитим облицима власти, нпр. демократији и диктатури.
<b>Задачи</b>	Ученици размишљају о праведности система власти у неком месту, у измишљеном друштву.
<b>Наставна средства</b>	Копије материјала за ученике 9.1 за сваког ученика, папир и хемијска оловка.
<b>Методe</b>	Прича, рад у пару, дискусија с целим одељењем, формална дебата.

#### Кључни појмови

Облици власти могу да се класификују на различите начине, на пример, у односу на то ко има власт, како је власт поверена људима, где лежи суверенитет и како се спроводе прописи. У пракси, основни облици су: демократија, монархија, теократија и тиранија или диктатура. О њима би требало размишљати као о „чистим типовима“, јер у стварности могу да коегзистирају у истој држави – на пример, парламентарна демократија може у себи да садржи елементе диктатуре или може да коегзистира са владајућом краљевском породицом.

#### Ток часа

Наставник или неко из одељења започиње час читањем приче „Краљевство Сикал“ (наставни лист 9.1). Сваки ученик би требало да има своју копију приче, како би пратили читање.

Наставник би требало да се заустави након сваког прочитаног дела и да постави питања ученицима: "Шта мислите о животу у Сикалу на основу онога што сте до сада чули?"

На крају приче, наставник би требало да пита:

– Шта *сада* мислите о животу у Сикалу?

Наставник дели ученике у парове и тражи да размисле и продискутују о квалитету живота у Сикалу. Ученици добијају комад папира на који треба да запишу предности и недостатке живота у Сикалу.

После 10 минута, парови износе своје идеје, а наставник или неко од ученика записује на табли најважније како би сви могли да виде.

Затим тражи од ученика да размисле о начину на који се управља Сикалом:

– Да ли мислите да се Сикалом управља на праведан начин? Ако да, зашто – ако не, зашто?

– Ако мислите да би се Сикалом могло управљати на праведнији начин, које ствари бисте морали да промените да би било тако?

Након тога наставник тражи од ученика да замисле да су становници Сикала. Одељење је подељено у две велике групе за дебату: једна група се мора залагати за то да државу настави да води краљ; друга група се мора залагати за то да *сваки* становник – не само краљ – треба да има

удела у вођењу државе. Групе добијају неколико минута да размисле и запишу аргументе које могу да користе у дебати. Две групе седе једна насупрот друге, на супротним странама учионице, и дебата почиње. Неко од ученика преузима улогу модератора и пази на уједначено време наступа.

Наставник тражи од ученика да дају своје мишљење, која од две стране је имала боље аргументе, и зашто?.

Ученици су сада спремни за кратко објашњење (индуктивни приступ). Наставник записује пет врста власти и објашњава по чему се разликују, враћајући се на изјаве ученика кад год је то могуће:

- демократија;
- монархија;
- теократија;
- диктатура;
- тиранија.

Час завршава тако што наставник ученике пита о систему власти у њиховој земљи. За домаћи рад ученици морају да сазнају више о овој теми и да припреме квиз ( 5 до 10 питања ), како би тестирали знање остатка разреда на следећем часу.

Додатни или алтернативни задатак: Унутар група од три до четири члана ученици се информишу о наведеним облицима владавине и своје резултате презентују на крају – усмено или у виду разредног плакат.